

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

BORSZÉK ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGE - EGY JÓL SIKERÜLT RENDEZVÉNY MARGÓJÁRA

fotó: statiuneaborsec.ro

A „Borszék épített öröksége” eseményre szeptember közepén került sor a helyi Culturarium Egyesület szervezésében. A csupa fiatalokból álló lelkes civil szervezet kezdeményezését felkarolta Hargita Megye Tanácsa, a Visit Harghita, de támogatta Borszék város Polgármesteri Hivatala, a Romaqua Group Rt., a Fontana Spa&Balneo, a Papa la Soni panzió és az ArtMobil Kft. is.

Az esemény színvonalas volt és híven tükrözte a szervezéssel járó erőfeszítéseket: előadók verbuválása, a bemutatók témájának leszögezése, fényképes dokumentálás terepen (a villák díszítő elemeinek fotózása), a fényképek kiállításra való előkészítése, protokoll stb. mind időigényes és alapos odafigyelésről tanúskodik. Mindennek köszönhetően a konferencia gördülékenyen zajlott.

Fazakas Emese, az egyesület

elnöke megnyitotta a bemutatók sorát, köszöntve a jelenlévőket, kiemelve a támogatók által nyújtott segítséget, illetve a kiállítás megtekintésére invitálta a jelenlévőket. Szigeti Vajk István építész és fotográfus mintegy 50 villa díszítőelemeit örököltette meg és tárta a közönség elé. Jó volt látni ezeket a mestermunkákat, amelyek több évtizede készültek nagy hozzáértéssel és kitartó munkával. Minden résztvevő ha-

zavíthatott egy képeslap méretű részletfotót, melynek hátoldalán QR-kód formájában elérhető Borszék város Építkezési Szabályzata. Az Egyesület honlapján megtekinthető a villákról készült többi fénykép is. Jó volna majd egy albumban is viszont látni őket. Az első szakmai előadást egy négytagú csoport tartotta a Govora Stúdió részéről (Catinca Mănilă, Irina Leca, Radu Tîrcă és Ștefania Tîrcă).

(folytatás a 2. oldalon)

fotó: statiuneaborsec.ro

BORSZÉK GYÖNGYSZEMEI LESZNEK AZ ÁSVÁNYVÍZ- KUTAK

2. oldal

2023. szeptember 4-6 között Borszéken, Kalkuttai Szent Teréz szellemében - „Ebben az életben nem tehetünk nagy dolgokat, csak kis dolgokat tehetünk nagy szeretettel” - került sor az Erdélyi Magyar Katolikus Nőszövetségek-Oltáregyletek őszi találkozójára.

4. oldal

fotó: archi.culturarium.ro

BORSZÉK ARCA - GONDOLATOK

7. oldal

(folytatás az 1. oldalról)

Ismertették azt a sziszifuszi munkát, amit négy éve folytatnak annak érdekében, hogy az egykor híres Olt menti fürdő visszanyerje régi fényét. Kidolgoztak egy kézikönyvet is, melyet a 2008-ban Borszáken elkészített kézikönyv, a fennebb említett Szabályzat inspirált, és amelyben mintegy 300 oldalon leírták mindazt, amit egy tervező vagy kivitelező be kell tartson.

A Herculane Project országosan ismertté vált projekt elindítója, Oana Chirilă, elmondta, hogy céljuk az, hogy Herkulesfürdő bekerüljön az UNESCO világörökség helyszínei közé. A Cserna völgyében fekvő, mintegy 2000 éves mútra visszatekintő fürdőváros a 90-es évekre jellemző kaotikus privatizáció folytán tönkrement. Az ott tevékenykedő civil szervezet gyűjtést is szervezett annak érdekében, hogy a Neptun fürdő állapotát stabilizálják. Az évek során több nyári egyetemet és kulturális projektet szerveztek.

Ana Chiricuța a romániai Nemzeti Örökség Intézete részéről volt jelen. Ismertette az Intézet szerepét, a 422/2001-es Törvény előírásait, illetve a minősítés procedúráját, hogyan kell egy épületet java-

solni, hogy felkerüljön a védett ingatlanok jegyzékébe.

Dr. Köllő Miklós építész, a gyergyószentmiklósi Larix Stúdió alapítója és vezetője megemlítette, hogy Borszáken három villa felújítását is ők tervezték. A csíkszeredai Levéltárban megtalálta azt az 1900-ban létrejött Szabályzatot, ami már akkor keretbe foglalta, hogy mit és hogyan lehet építeni Borszáken. Az akkor kiépült településtervezési terv, a kocsíúttal, a korzóval (Hétvezér sétány), valamint a villák között kigyózó, sétákra alkalmas allékkal máig megmaradt.

Dr. Ványolós Endre és Klaus Birthler építészek a Transylvania Labs képviseletében ismertették a Borszáki Városrendezési Terv és a hozzá tartozó Szabályzat kidolgozásának történetét. Kiemelték ezen dokumentumok „jogi dokumentumok” jelentőségét, amelyeket mindenkinek be kell tartania. Be kellene, teszem hozzá, mert sajnos nem minden esetben történik így.

Dr. Szabó Tekla Katalin művészettörténész az Urmánczy kastély felújításával kapcsolatos mozzanatokat ismertette. 2009-ben a család leszármazottai örökölték vissza a kastélyt, majd maguk kérték, hogy az felkerüljön a

műemlék épületek listájára, hogy pályázati források segítségével tudják fedezni a felújításhoz szükséges anyagiakat. 2016-ban megalakították a saját egyesületüket, Positive Transylvania néven és tavaly aláírták a szerződést EU-s támogatásra.

A szakmai előadások után egy röpkerekasztal-beszélgetésre került sor, amit Szabó Tekla vezetett. Mik József polgármester elmondta, hogy mennyire nehéz érvényt szerezni a Városrendezési Tervnek, hiszen a területtulajdonosok még nem érzik, hogy ezen szabályok betartása igazából az ők érdekeit is képviseli. Az Urbanisztikai Tervek kidolgozása, illetve betartása szükséges ahhoz, hogy elkerüljék a kaotikus építkezést. A résztvevők közül is hozzászóltak néhányan: Anca Bulearca építész gyakornok és Borsi Gyöngyi panziótulajdonos. Alulírott kiemelte a régi fényképeket, akik megörökítették Borszáki épített örökségét.

Érzésem szerint egy jól sikerült konferencia részesei voltunk. Gratulálunk a szervezőknek az értékmentő munkák fontosságát kiemelendő érzékenyítésért, illetve ismételtelen köszönet a támogatóknak.

Farkas Aladár

BORSZÉK GYÖNGYSZEMEI LESZNEK AZ ÁSVÁNYVÍZ-KUTAK

fotó: statiuneaborsec.ro

Gőzerővel készülnek a fürdőtelepülés ásványvíz-forrásainak felújítási tervei. Még tavaly nyáron sikerült megegyeznie az önkormányzatnak az Ásványvizek Országos Társaságával (SNAM) néhány ásványvíz-forrás épületének 15 évre szóló átvételéről. Ezek között van a Lázár (6-os

kút), László (5-ös kút), Boldizsár (3-as kút), Kossuth (10-es kút), Petőfi (11-es kút).

„Ezek a források, és a hozzá tartozó épületek városunk névjegykártyái kell legyenek. Fontos az első benyomás a hozzánk látogató turisták számára, az épületek jelenlegi állapota nem segíti ezt elő” – magyarázta

Mik József polgármester. Az előjáró kiemelte, az utóbbi években a forrásokat elhanyagolták, nem tartották karban az épületeket. Ezért volt fontos ezek átvétele.

Mint azt a polgármestertől megtudtuk, a műemléknek számító épületek felújításának tervezése folyamatban van, eddig a Kossuth és a Petőfi források tervei készültek el. A munkálatok, ideális esetben, jövő tavasszal tudnának elkezdődni, az ehhez szükséges forrásokat saját költségvetésből biztosítja az önkormányzat.

A felújítandó források mindegyike látogatható, vizeik számos gyógyhatással rendelkeznek. A borszáki ásványvizek többnyire kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos típusúak, némely forrás magasabb nátriumtartalommal rendelkezik. Ivókúrában az emésztőszervi megbetegedésekben, máj-, vese-, hólyag- és epebántalmakban szenvedőknek, cukorbetegeknek, vérszegényeknek, elhízás esetén ajánlott a vizük. Fürdőkúrában mozgásszervi panaszokra, ízületi és izomfájdalmakra, valamint a vérkeringés javítására javallottak.

Rédai Botond

A 2023-AS ZÁKÁNYSZÉKI FALUNAPRÓL

Megadatott, hogy részese legyek Zákányszék testvértelepülés idei, 2023-as falunapi ünnepségének. Már öt éve, hogy nem voltam e kedves testvértelepülésen. Annál inkább vágytam, hogy viszontlássam kedves ismerőseimet, barátaimat. Nagyszerű fogadtatásban volt részünk. A megnyitó ünnepség pénteken d. u. a művelődési házban volt. Matuszka Antal polgármester köszöntő beszéde után, a színpadra invitálta Ft. Bakos Balázs nyugalmazott aranyismés plébánost, Borszék város legújabb díszpolgárát. Az atya vázolta a két település közti partnerkapcsolat eredményességét és átadta a delegáció ajándékát. Ez után kitüntető címek átadása következett: Emléklapok és Elismerő oklevelek átadása olyan személyeknek, akik aktív szerepet töltenek be a település életében, illetve az 50, 55 és 60 éve házasoknak. Egy rövid, de annál tartalmasabb kulturális program következett: botos és üveges tánc, szavaltat és szóló ének. A Műv-ház folyósóján egy gasztro-fotó kiállítás volt látható, felidézve a letűnt kor főzési szokásait, illetve annak eszköztárát.

Az ünnepelteket egy állófogadásra invitálták, ahol étellel, itallal kínálták. Itt került sor egy meglepetés-momentumra, Matuszka Antal polgármester 60. születésnapjának megünneplésére. Pezsgő és torta kíséretében köszöntöttük a polgármestert.

A szombat ünnepi szentmisével kezdődött, ahol Ft. Bakos Balázs ny. plébános is koncelebrált. Utána következtek a szabadtéri programok. Újdonságként hatott a Babakocsis felvonulás kisbiciklivel, futóbiciklivel, meg lufi ballonokkal. Jó volt látni, hogy milyen sok kisgyerekes család van Zákányszéken. A Péter-Pan gitárduó szórakoztatta a gyerekeket. Fellépett a művelődési ház gyermektánc csoportja, a Classicon KTSE mazzorettcsoport, az Öttömösi citerások, a Kéknefelejts nyugdíjas klub és a Zákányszéki Parasztkórus. Láthattuk, hallhattuk a TOXIC Arrows rock együttest, illetve a Dél-alföldi Harmonikabarátok Egyesületének műsorát. Este pedig a Naposabb oldal zenekar élő koncertje szórakoztatta a nagyérdemű közönséget, majd retro disco zárta a napot.

Napközben volt főzőverseny 9 csapat részvételével, illetve kenyérsütő verseny. A gyerekeknek játszóház, arcfestés, csillámtetoválás, ugrólóvár és kézműves vásár.

Külön programként megmártóztunk a Mórachalmi Szent Erzsébet gyógyfürdő medencéiben és belepillantottunk a zákányszéki tanyavilágba. Az Ezerarcú „sömlék” és az Ördög-rét védett és fokozottan védett növény- és virágfajta is megcsodáltuk. A gazdag állatvilágból csupán 4 mezei nyulat sikerült megpillantani. Köszönet Csóti László alpolgármester kalauzolásának.

Szállásunk a vendégszerető Klein László vendégházában volt, akiknek köszönjük kedvességüket. Köszönettel tartozunk Zombori István önkormányzati képviselőnek a fuvarozásért.

Gratulálunk a szervezőknek a sikeres falunapi programhoz és köszönettel tartozunk a polgármesteri hivatalnak, illetve az Önkormányzatnak a szívélyes fogadtatásért.

Tisztelettel és szeretettel Farkas Aladár

160 ÉVE SZÜLETETT GÁRDONYI GÉZA (1863. AUGUSZTUS 3-ÁN SZÜLETETT)

Író, költő, drámaíró, újságíró, a MTA tiszteletbeli tagja. Mindnyájunk által ismert és szeretett író. Az Egri csillagok tették halhatatlanná. 23 nyelvre lefordították. A film is nagy közönségsikernek örvend. Az „egri remete” a magyar irodalom egyik klasszikusa, a „magyar Tolsztoj”. Szeretett zenélni: játszott hegedűn, orgonán, zenét szerzett, dalszöveget írt. Dankó Pista barátja volt. Szegeden, a Hungária kávéházban együtt danoláztak. 60 magyar nótát szereztek közösen. Beutazott 9 országot, 32 várost. Mindenhol képeslapot küldött gyerekeinek. Fényképezett, dokumentálta útjait. Jól rajzolt és festett. Kitűnően sakkozott, nemzetközi szintű eredményei voltak, de remekül vívott. Több tudomán

mányágban volt járatos. Lefordította Dante Isteni színjátékát. Az „ezerarcú Gárdonyi” polihisztor volt. Kidolgozott egy titkosírást. Foglalkozott szótárkészítéssel, nyelvtudományokkal, művelődésszervezéssel, hagyományápolással, filozófiával, vallásmérettel, természettudományokkal és nem utolsósorban törtélemtudománnyal. A Magyar Írók Szövetségének elnöke volt.

Borszékhez A BOR c. színműve révén kötődik. Ugyanis 1900-ban a Remény szállóban lakott és itt fejezte be ezt a művét. Innen küldött képeslapot Sándor fiának. Életét jól meghatározott szabályok szerint élte: a rend, a szorgalom és az igazságosság jellemezte. 1875-ben nősült az alig 18 éves

Csányi Máriával. Két gyerekük született: József (1891-1948) és Sándor (1887-1965). Korán elvált (1892). Lakott Aradon, Győrben, Szegeden, Budapesten, Egerben,

59 évesen meghalt. Tüdőbaj-, gyomor-, vese-, szívbetegeiben szenvedett. Bronzkoporsóban temették, Herczeg Ferenc búcsúztatta. Fejfáján ez áll: „Csak a teste”. Hagyatékát József fia gondozta. Napjainkban dedunokája, Koller Péter, író gondoskodik az író utóéletéről.

Aki Egerben jár, ne feledje el felkeresni az Emlékszobát, illetve sírját.

(Lásd Berényi Kornélia cikkét a Felvidék.ma honlapon, 2023.08.3. és kellerpeter@gardonyigeza.hu honlapot)

Farkas Aladár

A 2023 AUGUSZTUS ÉS SZEPTEMBER HÓNAPI TANÁCSHATÁROZATOK ÖSSZEFOGLALÓJA

1. 2023 évi költségvetési módosítás.
2. Városunk képviselete a Zákányszék Önkormányzata által szervezett városnapi kulturális rendezvénysorozatban.
3. Az Új utca villanyhálózatának bővítéséhez szükséges terület kijelölése, és átmeneti használatba adása a DEER-SDEE részvénytársaságnak.

4. Bayka Etelka által benyújtott kérvény jóváhagyása, miszerint lemond a 15/2003 -os törvény alapján igényelt magánlakóház építésére kijelölt földterületről.
5. Fűtéstámogatás biztosítása a helyi vallási közösségek részére.
6. 541,64 m3 fa értékesítése a 2023 évi kitermelhetőségi kvóta alapján.

7. Albuj István alpolgármester úr részvétele a Rudabányán megszervezett testvértelepülések találkozóján.
8. A helyi non-profit sport egyesületek támogatásának jóváhagyása.
9. A Hétvezér sétányon létesülő tanuszoda éves fenntartási költségeinek jóváhagyása az elvégzett költség-haszon elemzés alapján.

Tudósít: Szócs Noémi

KIS DOLGOKAT, NAGY SZERETETTEL

2023. szeptember 4-6 között Borszéken, Kalkuttai Szent Teréz szellemében - „Ebben az életben nem tehetünk nagy dolgokat, csak kis dolgokat tehetünk nagy szeretettel”- került sor az Erdélyi Magyar Katolikus Nőszövetségek-Oltáregyletek őszi találkozója.

A találkozón 28 nőszövetség, 14 lelki vezető és a borszékiekkel együtt 110 személy vett részt. A találkozót György Zsuzsa elnökasszony és Elekes Szabolcs lelkivezető irányításával, valamint a csíkszeredai Gegő Magdolna segítségével a helyi nőszövetség szervezte és bonyolította le. Az első esti szentmisén Ft. Msgr. dr. Darvas-Kozma József,

csíkszeredai esperes-plébános mondott szentbeszédet. A másnapi megnyitón Ft. Elekes Szabolcs plébános, majd Mik József polgármester köszöntötte az egybegyűlteket, illetve a házigazda borszéki nőszövetség elnökasszonya, György Zsuzsa. Böven kaptunk lelki táplálékot Ft. Márton József főesperes-plébános „Hogy tehetek kis dolgokat nagy szeretettel” című előadásából, illetve Bálint Magdolna hitoktató „Nőiség és nőiesség” címen megosztott gondolataiból, történeteiből, amiből ki-kí leszűrhettem magának a hasznosítható „útmutatást”. A második nap az előadás és az elnökasszonyok beszámolóit után szabad programot is

ajánlottak a szervezők: kényeztető fürdés a Fontanában vagy vezetett séta, melynek során ismerkedhettek Borszékkel. Mindkét programnak sikere volt. A nap nótás-táncos vacsorával zárult, a talpalávalót a LEV&END zenekar szolgáltatta.

Utolsó nap, a szentmise után az oltár előtt az elnökasszonyok megújították fogadalmukat, aranymisés áldást Ft. Bakos Balázs adott. A mise zenei részét a székelyudvarhelyi Kis Szent Teréz plébánia ifjúsági zenekara szolgáltatta.

A búcsúzás során elhangzott köszönő beszédek alapján bátran mondhatjuk, hogy becsülettel helytálltak a szervezők. Mindenki képessége szerint kivette a részét az egyáltalán nem könnyű munkából. Vendéget fogadtak, szállásra kísérték, fuvarozták a résztvevőket a szállásról a kultúrotthonba, a maroshévízi állomásra Borszékra és vissza. A találkozó nem sikerülhetett volna a polgármesteri hivatal, Mik József polgármester, Radu Lázároi, a Romaqua R.T. igazgatója, Kovács Annamária, György László, Balázs Ernő, Búzás Jenő (akik fuvarozták a vendégeket), Pobererezniuk Gabriella, Mosneág Gellért, és a borszéki nőszövetség megértő családtagjainak támogatása nélkül. Hogy senki ki ne maradjon: mindenki igent mondott, akitől segítséget kértünk. Mondhatnánk úgy is, életre kelt a találkozó mottója: tették, adták a kis dolgokat nagy szeretettel.

Kolbert Tünde

MAGYAR NAGYASSZONYOK

Nem véletlenül mondják, hogy a nők nagyságában él a nemzet nagysága. Azt sem véletlenül mondják, hogy a nagy férfiak mellett rendszerint egy kiváló asszony, feleség, édesanya áll. Nyelvünk egyetlen szövege nagyszónokként tiszteli őket.

Előző számokban bemutattuk a legfontosabb magyar szenteket, hadvezéreket, szőlünk most olyan asszonyokról, akikre büszkék lehetünk, akiknek a világ sokat köszönhet.

A magyarság legnagyobb asszonya, patrónája Szent István óta maga Szűz Mária. Fényes alakjában benne van hitünk Boldogasszonya. Karjában a Gyermeke, lényegében a

mindent megszépítő szeretet – íme a nagyság és boldogság biztos útja minden asszony számára.

A női szenteken kívül több nagyasszonya is van a magyaroknak, nevük nem veszett az idők homályába.

Rozgonyi Istvánné Szentgyörgyi Cecília az egyetlen asszony, akinek vitézségét királyi okirat örökíti meg.

Szentgyörgyi Péter leánya, István pozsonyi és temesi ispán felesége (1398-1436). Amikor férje csapataival a törököktől megszállya tartott Galambóc várát ostrom alá vette, hajójáról támogatta a harcot. Igazi vezérhez méltó módon harcolt a török el-

len. Gályáját mindig oda irányította a Duna vizén, ahol legádázabb volt a küzdelem. Az ő fellépése nemcsak a csata sorsát döntötte el, hanem megmentette Zsigmond király életét is, ez áll az 1434-es okmányban.

Tetteért Zsigmond királytól birto- kadományban részesült. Emlékét legjobban Arany János balladája őrzi:

„Híre futott a csatának
Széjjel az országban.
Egy árva szó sem beszéli
Zsigmond győzedelmét,
Mind a világ, széles világ
Ragonyi Ceciliát”

Ballai Erzsébet

SZEPTEMBER KISBOLDOGASSZONY HAVA

E hónapban az Egyház a Szűzanya születésnapját üli. Jézus Krisztus Édesanyjáról, a Boldogságos Szűzről a Szentírás igen szüksé- váan beszél. Amikor Máriáról olvasunk valamit a Szentírásban, mindig Krisztussal kapcsolatos eseményekről van szó. Születéséről semmit sem mond, a szüleit sem említi. Szent Joáchimról és Annáról, a Szűzanya szüleiéről és Jézus Krisztus nagyszüleiéről csak a Szent- hagyományból tudunk.

(folytatás az 5. oldalon)

ŐSZI NAGYTAKARÍTÁS

fotó: facebook.com/Primăria Orașului Borssec-Borszék Város Polgármesteri Hivatala

Október 16-án Borszék város területén nagytakarítási akciót szerveztünk. Ehhez segítségünkre voltak a város iskolájának diákjai, a tanárok és az önkormányzat alkalmazottai. Közösén, kicsiktől nagyokig gyűjtöttük a mások által kidobott hulladékot. Ezúton is köszönjük az önkénteseknek, akik részt vettek ebben az akcióban, nagyra értékeljük szándékukat és segítségüket.

Köszönetet mondunk a Zimmethausen Szaklíceum tagjainak, a Rózsa Panzióknak és a Polgármesteri Hivatal dolgozóinak.

Cotrigășanu Cristina-Elena

(folytatás a 4. oldalról)

Mária észrevétlenül érkezett a világba, mint egy a sok-sok ezer közül. Bár születésére a világ nem figyelt fel, mégis: megszületése új hajnalt hozott a világba. Benne jelent meg Ádám vétke óta újra a büntelen ember, hiszen Szeplőtelenül Fogantatott. Isten szeretete ragyogott fölötte, mert kegyelemmel teljes volt. Általa új fény áradt a világra, mert mérhetetlenül áldott volt.

S ahogyan minden embernek van édesanyja, úgy Krisztusnak is van. S ahogy általában az édesanyánknak köszönhetünk legtöbbet életünkben, úgy Jézus Krisztus is emberségében a Szent Szűznek köszönhet a legtöbbet. Neki éppoly drága volt édesanyja, mint bármely tisztességes érzésű embernek. És ő ezt a kincsét nekünk ajándékozta, amikor a kereszten János apostol személyében az egész emberiségnek azt mondja: „Íme a te anyád!”

Mária anya volt. Jézus Krisztus anyja és a mi anyánk. Kis Szent Teréz így teszi fel a kérdést: „Akarunk-e szentek lenni?” A Szentírás a kérdésre a következő választ adja: „Szentek legyetek, amint én is szent vagyok.” (1Pét 1, 16). A szentség tesztje: hogyan reagálunk gyengeségeinkre: elcsüggedünk-e vagy gyónunk.

Jogunk mindig van szentnek lenni, mivel Isten gyermekei vagyunk. Kis Teréz ekképpen folytatja: „A legnagyobb dolog, amit Isten tett bennem, hogy megmutatta gyengeségemet.” Ha felismertük gyengeségeinket, könnyebb az út a megtéréshez. Az első megtérés a látványos, nagy változást hozhat életünkben, amikor felismerjük az Úr mindenható hatalmát és elfogadjuk őt megváltónknak. A második megtérés a radikális és a nehezebb. Ekkor térünk ugyanis magunkhoz.

A lelki gyermekké válás útjait akadályok nehezítik. Ezek nem bűneink, mivel a büntől meg lehet szabadulni a megtérés által.

Az első akadályok egyike a gőg. A gonosz rögtön vádolni kezd, ha elbuksz – megsértve

gőgösségedet. Mintha azt mondaná: méltatlanná váltál Isten szeretetére. A gonosz ugyanis tudja, hogy vágyaink Istentől jönnek, ezeket próbálja elválni.

Mondhatnánk azt is, hogy, a tudás jelentheti a magabiztosságot (ti. a gőgöt). A nagy mágusok mind erre törekednek: a megszerzett (titkos) ismerettel a többiek felett maradni (reiki, agykontroll, stb.) Mert ha te is tudod a titkot, te lehetsz a legjobb, legerősebb, a hatalmas a többi felett – olyan mint az Isten.

A második akadály önmagunk elviselésének akadály. El kell tudni viselni önmagunkat olyannak, amilyenek vagyunk. Elfogadni békében tökéletlenségünket és nem elveszíteni bátorságunkat. Ha valakit nem tudsz elviselni a környezetedben, magadat is nehezen tudod.

A harmadik akadály a képzelgés önmagunkról. A „ha más lennék”, a „ha nekem megadatna az, hogy...” és hasonló képzelgések oda vezetnek, hogy kilépünk a valóságból. A szentség abból indul ki, ami van. Szentet pedig a rosszakból/bűnösökből kell csinálni, nem a jókból.

Kis Szent Teréz, amikor a lelki gyermekiség útjait kereste, a „félelem mindenkitől” korszakában fedezte fel az ún. kis utat. Ahogy ő mondta: „Túlságosan kicsi vagyok ahhoz, hogy a tökéletesség meredeklépcsőit járjam.” Ő nem tudott mindent kijavítani, tökéletes lenni, lemondani. Teréz ezért beszáll a „Pater noster”-be. A liftnek pedig az a dolga, hogy őt felemelje. Mondhatnánk úgy is, hogy a lift a kicsiknek való. A nagyok menjenek lépcsőn. Ezért kell kicsinek lenni. A kicsiket ölebe veszik. A kicsik járhatnak lifttel.

Kedves az Úr előtt szeretni gyengeségeinket. Az Úr ezzel együtt szeret bennünket. Nem szabad tehát elcsüggedni saját korlátaink miatt. A gyengeségünk az Isten előtt nem akadály. Ez a kiváltság. Ez engedi, hogy Isten szerető arcát láthassuk. Az égi atya leküldi értünk a liftet, hogy felmehessünk

hozzá.

Mit vár tőlünk Isten?

Szeretetet és bizalmat. A szülőnek is az a legfontosabb, hogy bízson benne a gyermek. Az Úr Jézust is a bizalom hiánya bántja a legjobban.

Az Úr Jézus arra hív, hogy gyermekké váljunk, nem pedig arra, hogy gyerekek maradjunk.

A kisbaba megtanít arra, hogy egyedül nem tudsz semmit se megvalósítani, vagy ha sikerül, nem ér sokat Isten szemében; teljesen védtelen vagy, bízd rá magad szüleidre; hogyan kell azonnal és feltétel nélküli bocsánatot gyakorolni (a felnőtteknél a megbocsátás feleslegesen hosszú folyamat); az ember mélyhivatása: szeretni (adni) és szeretve lenni (kapni).

Mit adhatnánk mi Máriának születésnapjára? Az örök anyának valami örök ajándékot kell adni. S ezen a világon pedig csak egyetlen dolog örök, ami soha el nem múlik: a szeretet. A szeretettel ajándékozzuk meg, ami nem pusztán az imák mennyiségében mutatkozik meg, hanem inkább tetteinkben, hogy tegyük már végre szebbé, jobbá a szeretet cselekedetei által a világot.

Mária, te vagy reményünk, mert jól ismered gyarló emberségünk minden szenvedését. Betlehemben megismerted a szegények nélkülözését, az üldözés fenyegetéseit s a menekülés félelmeit. A jeruzsálemi zárándoklaton a nyugtalanságot, nagycsüörtök este a szorongást, aztán a keresztút kínjait. A kereszt lábánál a magányt. Te vagy reményünk, mert maga az Úr Jézus, mikor kereszte alatt álltál, rád bízott minket, mert valóban anyánk vagy. Számítunk rád, mint anyjára a gyermek! Vezess Fiadhoz, az Úr Jézushoz, segíts minket, hogy őt kövessük, s így reményünkben sohasem csalódjunk! Ámen.

Elekes Szabolcs

SIKERES RENDEZVÉNY A KRISZTUS ASZTALÁNÁL

A Krisztus Asztalánál székegyházi versmondók és énekesek találkozóját első alkalommal Borszéken 2023. szeptember 30-án szervezték meg. Kelemen Ferenc ötletét a Culturarium egyesület karolta fel és benyújtotta le. A rendezvény eleget tett erdélyi költőnk, Reményik Sándor felhívásának, hogy ne hagyjuk a templomot, a templomot s az iskolát.

- Jelentem, nem hagyjuk! Sőt a felszólításnak eleget téve olyan találkozót igyekeztünk szervezni, amely napjaink folya-

matosan változó értékrendjével ellentétben hagyományos értékeket képvisel. Fontosnak tartom éltetni kulturális örökségünket, főként kortárs és klasszikusnak számító költőink alkotásait – nyilatkozta Móra Renáta főszervező a rendezvény ünnepélyes megnyitóján.

Ft. Elekes Szabolcs a Borszéki Római Katolikus Plébánia vezetője és a rendezvény házigazdája üdvözölte az egybegyűlteket kiemelve, hogy mennyire dicséretes és fontos, hogy egy vallásos rendezvény

kezdeményezése az értelmiség felől érkezzen és ne az egyház erőltetésére történjék.

Kolbert Tünde, a találkozó egyik szervezője, Kamenitzky Antal borszéki költő munkásságát ismertette és méltatta.

Mik József polgármester a résztvevőkhöz és szervezőkhöz intézett üdvözlésében a kulturális rendezvények támogatásának fontosságáról beszélt.

A fellépő borszéki diákok mellett, akiket Cseresznyés Csenge tanárnő készített fel, a résztvevők között Székelyszenterzsébetet is képviselték, de Csíkszentdomokosról, sőt a gyimesekből is érkeztek előadók Portik Zsolt tanár vezetésével. A rendezvény színvonalát Sárpáti Ágnes szavalata, dr. Szabó Franciska és Fazakas Lajos előadása mellett a baróti Kájoni Consort zenészei is emelték. Minden résztvevő emléklappal, a Fontana gyógyfürdőbe szóló jeggyel, valamint egy kifejezetten erre a rendezvényre tervezett kispasztikával térhetett haza.

A rendezvény jelképes záróakkordja egy fenyőcsemete elültetése a templomkertben.

A találkozót Borszék Város Polgármesteri Hivatala, a Communitas Alapítvány, továbbá a Fontana Spa&Balneo támogatta.

Móga Attila

ÉRTÉKTEREMTŐ NÉPTÁNC A CZIFRASAROK TÜKRÉBEN

A mai modern pedagógia számos módszert dolgozott ki, melyek segítségével elérhető a gyermek optimális fejlődése. Olyan egyéneknek szeretne formálni, akik felnőttként egyedül is képesek a feladatokat pontosan, robotszerűen elvégezni. Nem a közösségbe való becsatlakozást szorgalmazza, sokkal inkább az egyedülálló életformát. A mai modern világnak erre van szüksége, ugyanúgy a nagy vállalatoknak, melyekben az egyedülálló ember maximálisan kiszolgáltatottá válik.

Ezzel szemben vannak olyan módszerek, melyek évtizedek óta változatlanul működnek, és elsősorban közösségtérítő erővel bírnak. Én két ilyen módszert ismerek: a cserkészteret és a néptánc oktatást. Egyik sem része az iskolai tananyagnak, csupán iskolán kívüli tevékenységként lehet alkalmazni. A cserkészteret több mint száz éve alakult, és azóta semmit sem kellett változtatni rajta, mégis mai napig működő mozgalmak világszerte. Hasonlóképpen a néptáncoktatás és a táncházmozgalom, mely a Kárpát-medencében bontakozott ki a XX. század derekán. Amikor 2011-ben Borszéken is elkezdtek a néptáncoktatást, még nem igazán tudtam, hogy mi fog kibontakozni belőle. Az elmúlt

12 évben számos gyönyörű pillanatot éltünk meg a táncosaimmal, nem is tudom pontosan, hány gyerek fordult meg a Czifrasarokban, és talán nem is fontos. Ami igazán számít, az a sok gyerek szívében elhintett mag, mely örökre beplántálta a néptánc és népzene szeretetét, értékelését. Gyakran találkoztam olyan kívülállókval, akik csak a mozgás lehetőségét látták a néptáncban, de mi tudjuk, hogy sokkal több van benne, mint amit egy külső szemlélő látni vél.

Az egyik legnagyobb érték, melyet a gyermekek megkaphat a Czifrasarokban a néptánc elsajátítása mellett, a közösségbe való tartozás. A számos próba, fellépés, kirándulás és feladat szoros köteléket sző a gyermekek között és kialakítja a csapatszellemet. A gyerekek vágnak a közös tevékenységekre, mert jól érzik magukat, és mert tudják, hogy értéket teremtenek.

A nyár során számos próbát tartottunk, ugyanis a Czifrasarok fellépett a Borszéki Napokon, a Gyergyótölgyesen szervezett Hagyományörző Napon és Edelényben augusztus 20-án.

A csapat, kiegészülve a VI. B osztály tanulóival, augusztus 13-21 között Martonyiban táborozott az edelényi Szent Miklós Görög-

katolikus iskola táborhelyén. Szállásunk rendkívüli volt, hiszen jurtákban aludtunk, ami nagyon nagy élmény volt mindenkinek. Bartha József igazgató úr és csapata rendkívül tartalmas és sokszínű programot szervezett számunkra. Sziklát másztunk, bicikli túrán vettünk részt, strandoltunk, kajakoztunk a Rakaczai víztározó tavon, meglátogattuk a szendrői várat, az edelényi kastélyt, részt vettünk az augusztus 20-i ünnepségeken Edelényben, ahol felléptünk.

Ezúton szeretném köszönetemet kifejezni Bartha József igazgató úrnak, hogy idén is megszervezte számunkra ezt a csodálatos táborot, biztosítva számunkra a teljes ellátást is. Köszönöm a borszéki Polgármesteri Hivatalnak, hogy biztosította az utazásunkat.

A Czifrasarok Néptáncgyűttes az új tanévben is folytatja tevékenységét, továbbra is várjuk a gyermekeket a csapatba. A próbákat minden kedden délután 4 órától tartjuk a borszéki kultúrotthonban, ezt követően 6 órától a felnőtteknek is lehetőségük van kipróbálni a néptánc nyújtotta élményeket. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk.

Ferency József

BORSZÉK ARCA - GONDOLATOK

Az épített örökségünk témáját tárgyaló konferencia után, a hallottakon elmerengve, fontosabb észrevételeimet néhány mondatban foglalnám össze. Remélve, hogy senki meg nem kövez értük.

A Herkulesfürdőt konzerválni próbáló civil szervezet képviselője említette, hogy a párizsi Notre Dame-ot sújtó tüzeset után romániai közszemélyek pénzbeli támogatást nyújtottak a híres műemlék felújítására. Európa műemlékeit mindannyian érezhetjük a magunkénak, sőt, érezzük is, ugyanakkor ne feledkezzünk meg azokról a műemlékekről sem, amelyeket szívünkhöz talán még közelebbinek illene éreznünk, mert a miénkek! Ványolos Endre gondolatmenetéből kiindulva: építkezzünk, fejlesszünk, de mindenekelőtt konzerváljuk, tartsuk meg a saját értékes ingatlanjainkat, városunk egyedi arculatát, hogy az épületeiben (is) tükröződjene a város történelmének, kultúrájának látványosságai!

fotó: archi.culturarium.ro

A Govorafürdőn tevékenykedő akciócsoport beszámolójának alapján aláhúznám a civil szféra, a különböző szakemberek, a mindenkori városvezetés és a polgári lakosság bevonásának, együttműködésének fontosságát az ápolat településképp, a minden szempontból élhető város érdekében!

Köllő Miklós elvét tolmácsolva: építkezzünk fejje! Tervezzünk, terveztessünk olyan ingatlanokat, melyek szervesen illeszkedjenek a már meglévő épületek, illetve a táji adottságok közé, teremtsünk vizuális harmóniát és eszmei kontinuitást régi és új, történelmi és modern között!

Az Urmánczy leszármazottak példáján okulva: kell a kurázi, kell nagyot álmodni. Érdemes végigjárni a bürokrácia bugyrait a hosszú távú megoldások érdekében, még ha néha átkozódik is az ember közben. Kis léptekkel messze eljut az ember, ha van kitartás és vízió!

Fazakas Emese

A FOGALMAZÁS SZEREPE

Sok ezer éven át a történelmet szájhagyomány útján továbbították egyik generációról a másikra. Már az ókorban kezdtek lejegyezni fontos eseményeket, hiedelmeket és a kor bölcsességeit. Homérosz jut eszembe, a „történelem atyja” meg későbbi írók, történészek, akiknek munkája felbecsülhetetlenül fontos számunkra. Ide sorolható a Szentírás is, aminek jelentősége megkérdőjelezhetetlen, hiszen ez képezi a keresztény világ alapját.

Mi ebben a csavar? Vitathatatlan, hogy könyvek által vált civilizációnk azzá, ami, hiszen az írások formálták, és csiszolták társadalmunkat. Az írás azonban nem csupán néhány ember kiváltsága, napjainkban mindenki írástudó lehet. Szolcsenyicin [orosz író, 1918-2008, szerk.megj.] valószínűleg nem is álmodta, hogy önéletrajza és társadalomkritikája világhírű lesz, és sok millió embernek befolyásolja világnézetét.

Mindenekelőtt kiemelném, nem arról van szó, hogy mindenki könyvet kell írjon és publikáljon! Azt is lehet, azonban a fogalmazás egy mély gondolkodási folyamat, ami segít abban, hogy tisztázzuk a gondolatainkat. Jordan Peterson napjaink egyik legjobb pszichológusa szerint „aki jól dolgozik, jól beszél, és jól ír, az nagy hatalom birtokában van!” Ezt érdemes megjegyezni. Attól függetlenül, hogy milyen szakmát választunk, a mindennapi életben szóban és írásban egyaránt fontos jól megfogalmazni mondanivalónkat. Végül is az emberi kapcsolatok

és játszmák kommunikációból és megegyezésekből állnak. Az sem titok, hogy minél többet használjuk az agyunkat, annál jobban lassul az öregedési folyamat.

Azonban van egy bökkenő: az embernek szüksége van motivációra, máskülönben nem fog neki semminek. E mozgatórugó nélkül az ember inkább nem cselekszik. Világszerte rengeteg programot fejlesztettek ki, hogy a diákokat tanulásra ösztönözzék, járjanak iskolába, ne morzsolódjanak le, és ne elégedjenek meg gyenge bizonyítvánnyal. Jobb, ha magasabb mércét állítunk magunk elé, és azért küzdünk, minthogy a „béka püspökfalatjánál” vegetáljunk.

A fent említett Jordan Peterson kifejlesztett egy programot, amit self-authoringnak neveznek, magyarul önszerkesztés. Ez egy több esszé megírásából álló folyamat, ami a fogalmazást mélyebb lelki szemlélettel köti össze. Olyan, mint a naplózás, csak hogy irányított: rövid kérdőívek útján kiderül, milyen erősségeink és gyengeségeink vannak, milyen gyengeségeink állják sikerünk útjába, milyen erősségeinkre alapozhatunk. Valószínűleg Jézus is erre célzott, amikor talentumokról beszélt, mindenki rendelkezik velük, és az lenne kíváncsi, hogy kamatoztassuk ezeket. Amikor, írunk a bennünk rejlő képességek és gyengeségek tisztázódna és egy autentikusabb képet kapunk önmagunkról.

Sok ezer diák már kipróbálta ezt a programot, és kiderült, hogy nagyon hatékony.

Az eredmények közül megemlítendő, hogy a diákok többet és jobban tanultak, jobb jegyeket értek el, befejezték az iskolát/egyetemet és megkomolyodtak. Felelősséget vállaltak magukért és életük minőségéért, ami nem kis dolog! Az „Ismerd meg önmagad” most is aktuális, és mindig igaz lesz.

Mivel magyarázható ez a siker? Segít megfogalmazni és tisztázni az életcélokat, ami a siker egyik titka. Aki tudja, mit akar, az nagy valószínűséggel eléri célját, aki nem tudja mit akar, vagy nem is gondol életcélokra, az könnyen elkallódik. Az szándék olyan, mint a gázpedál, ha megnyomjuk, az autó elindul.

Az önszerkesztő program önfelfedezésre vezet, ami a mentális egészségünket is erősíti, mert megtaláljuk helyünket a világban, de ugyanakkor rávezet arra, hogy magasabb célokat helyezünk magunk elé, és küzdünk azokért. Szociális lények vagyunk, ha a legjobbat kihozzuk magunkból, azzal mindenki nyer, mi is és a közösség is, ha átbukdácsoljuk az életünket, mind veszítünk. Petersonnak van egy mondása: „Legyél önmagad legjobb verziója!”, ami egy sokkal jobb világot eredményez.

Életünk térképét a mindennapi döntések rajzolják. Akinek nem szokása az írás, legyen az gyermek vagy felnőtt, szokássá változtathatja egy kis odafigyeléssel: naponta egy kis idő, egy golyóstoll, egy füzet. Miről írunk? Magunkról, őszintén, beletekintve lelkünk legmélyére, a stílus majd kialakul.

Sárbu Krisztina

CAISSA NEMZETKÖZI SAKKFESTIVÁL

Augusztus 18-28 között szervezték a CAISSA nemzetközi sakkfesztivált, amelyen Vodă Costel borszéki versenyző is részt vett.

A 68 játékos a következő országokból vett részt: Románia, Magyarország, Németország, Ukrajna, Moldova Köztársaság és India.

Gratulálunk Vodă Costelnek az elért helyezésért: **I Hely Elo 1601-1800** (Mérleg 2 vereség, 2 döntetlen és 5 győzelem (6 pont), és kívánunk neki sok sikert a jövőben is.

Cotrigășanu Cristina-Elena

MESÉLŐ MŰLT

A gyergyói körorvosok közül kiemelkedő tevékenységet fejtett ki Dr. Szini János. Egész Csik megyének, de különösen Gyergyónak és Borszéknek közismert és közbecsülésben álló alakja volt. Született 1859. szeptember 27-én Kézdiálbison (Háromszék). Gimnáziumi tanulmányait a nagyenyedi református Bethlen főtanodában végezte. Orvosi diplomáját a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem orvosi karán nyerte 1885-ben. Az orvostanhallgatók segélyező egyesületének az 1884–85-ös tanévben elnöke. 1885 júniusában a kolozsvári egyetem orvosi sebészeti osztályának egyik ösztöndíjas műtőnövendéki állásáért folyamodik. 1886 november 5-én kap diplomát mint Brandt József sebész professzor tanítványa. 1886 november 22-én, két évre a bőr- és bujakórtan tanszék tanársegédévé választják. Dr. Geber Ede az intézet vezetője művelt és törekvő orvosként jellemzi. „Az orvostudomány gyakorlati rendszerében, különösen pedig a sebészeten kiváló készséget tanúsított, mindazonáltal serényen igyekszik magát tovább kiképezni” írja. Az orvosi fakultás elvégzése után Purjesz, nemes kolozsvári belgyógyász professzornak volt jó tanársegéde. Karrier előtt állt, ő azonban inkább választotta a Székelyföldet, mint az egyetemet. 1887 májusában az orbai járásban nevezték ki járási orvosnak évi 400 forint fizetéssel és 150 forint úti átalánnyal. (1903 körül már 2.400 korona volt a fizetése). Ennek ellenére 1887 májusától Szárhely községben telepedik le mint körorvos, majd Borszéken lett fürdőorvos és itt is ismerkedett meg

Bartalis Ignác akkori fürdőigazgató nevelt lányával, Cserny Karolinával, akit feleségül is vett 1888 január 8-án s akiből később Gyergyó „Linka néni” lett. Borszéken az idős Szilvási János mellett Szini Jánost találjuk fürdőorvosként. Szini János dr. sokáig volt a híres borszéki közbirtokosság elnöke (1898-tól) s ebben a minőségében mindig önzetlenül képviselte a település érdekeit és mint ilyen, hozzájárul Borszék fejlesztéséhez. Két kisebb és egy nagyobb munkájában írja le meglátásait:

Borszékfürdő hasznóbérletének ismertetése 1902.

Jelentés a borszéki fürdővállalatnak, 1914.

Borszékfürdő hasznóbérletének ismertetése, 1922.

1909-től vasúti orvosi minőségben is tevékenykedik. 1917 decemberében vármegyei tiszteletbeli főorvossá nevezik ki. 1923 áprilisában nyugdíjba vonul. 1932. április 28-án halt meg Gyergyó-Szárhelyen. Szini János 36 éven át gyergyói körorvosként lelkiismeretesen, nagy munkaszeretettel dolgozott. Meleghangú nekrológiában így írnak haláláról: „A döcögő orvosi szekérről, melyen közel fél évszázadon át rótt a eldugott falu sarkát, zugok köves útjait fáradtan leszállott.” Gyermekei: Szini Lajos író, Szini János a Daimler-autógyár budapesti igazgatója, Szini Ferenc birtokos és Szini István budapesti gépészmérnök.

BUKARESTI LAPOK, XXXVIII. évfolyam, 100. szám, Vasárnap, 1932 év, május 1.
HARGITA NÉPE, IV. ÉVFOLYAM 192. (1077.) SZÁM 1971.
AUGUSZTUS 14. SZOMBAT, 3. old.

Közreadja: Pethő Csongor

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG

Gál Tihamér și Szeikely Melánia-Krisztina 2023.09.02
Tanászi Szilárd și Balázs Beáta 2023.09.11
Solomonea Gabriel și Gal Melánia-Alexandra 2023.09.18
Afrásinei Ioan-Ilie și Horvath Szilvia 2023.09.23

ELHALÁLOZÁS

Köllő Ana 1933.05.03-2023.09.11

SAKK VODA COSTELLEL

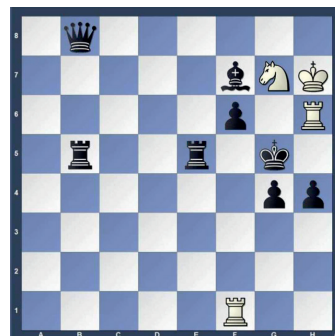

Diagramm az augusztusi számból

Az augusztusi számban megjelent feladvány megoldása:

1Bh5+-Fxf5

2Bf5+-Bxf5

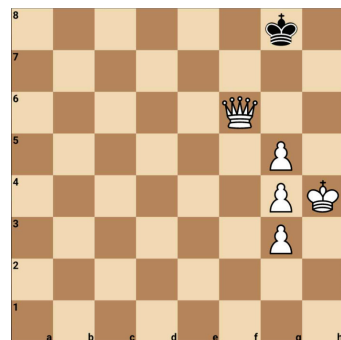
3He6#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelöljük, csak a mezőt ahová lépnek.

A fehér lép, matt 3 lépésből.

**SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTÉS
KAPURÓL KAPURA:**

2023. OKTÓBER 16. HÉTFŐ
2023. NOVEMBER 20. HÉTFŐ

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA - ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Mőga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Elekes Szabolcs, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Fazakas Mihály Emese, Ferency József,

Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Pethő Csongor, Rédei Botond, Szőcs Noémi

Számtitógépes szerkesztés: Mőga Attila / Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós

